
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ
DERGİSİ

YAYIN REHBERİ

Ankara 2022

DİZİNLER

Index Islamicus (1955'ten itibaren)

DOAJ (2009'dan itibaren)

ULAKBİM TR Dizin (2010'dan itibaren)

Atla Religion Database (2016'dan itibaren)

Index Copernicus (2018'den itibaren)

SCOPUS (2019'dan itibaren)

EBSCO CEEAS (2020'den itibaren)

İLETİŞİM ADRESİ

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi 06500 Beşevler – Ankara

Telefon: +90 312 212 68 00/1242

Faks: +90 312 213 00 03

E-posta: iladergi@ankara.edu.tr

URL: <https://dergipark.org.tr/auifd>

İÇİNDEKİLER TABLOSU

GENEL YAYIN İLKELERİ	2
ALINTILAMA SİSTEMİ	2
TARİH VERME SİSTEMİ	3
KISALTMALAR	4
TRANSLİTERASYON İLKELERİ	5
NELER TRANSLİTERE EDİLİR?	5
TRANSLİTERASYON CETVELİ	8
DİPNOT VE KAYNAKÇA SİSTEMİNE DAİR GENEL HUSUSLAR	9
DİPNOT.....	9
KAYNAKÇA.....	10
DİPNOT VE KAYNAKÇA SİSTEMİ	11
1. KİTAP	11
2. TERCÜME KİTAP	11
3. KİTAP BÖLÜMÜ.....	11
4. DERLEME KİTAP İÇİNDE TERCÜME BÖLÜM	12
5. TAHKİK EDİLMİŞ ESER	12
6. DERGİ MAKALESİ	12
7. TERCÜME MAKALE	12
8. ANSİKLOPEDİ MADDESİ	13
9. TEZLER	13
10. ELYAZMALARI	13
11. İNTERNET ATIFLARI.....	13
ESER DEĞERLENDİRME YAZILARI İLE İLGİLİ HUSUSLAR	14

GENEL YAYIN İLKELERİ

1. *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* intihal taraması, ön değerlendirme, kör hakemlik ve editöryal okuma süreçlerinin işletildiği açık erişimli akademik bir dergidir.
2. Türkçe, Arapça, Farsça, İngilizce, Almanca ve Fransızca dillerinde yazılar kabul edilir.
3. Yazıların, ilahiyat alt alanlarından en az biriyle ilişkili olması beklenir.
4. Araştırma makalesi, araştırma notu, eser değerlendirmesi, bilimsel toplantı değerlendirmesi, söyleşi, vefa notu kategorilerinde çalışmalar yayınlanır.
5. *AÜİF Dergisi* referans göstermede 2022 yılı itibarıyla CMOS 17 (The Chicago Manual of Style 17th edition) sistemini esas almaktadır. Bununla birlikte *AÜİF Dergisi* bu sistemi Türkçeye uyarlamıştır.
6. Yazıların dergiye ulaştırılması öncesinde *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi Yayın Rehberi*'nin incelenmesi, Microsoft Office Word programında Cambria fontu ile 11 punto büyüklüğünde ve 1.5 aralıklı yazılıp (.doc) veya (.docx) uzantılı olarak kaydedilmiş, sola hizalanmış ve başlıklar dahil tüm metnin "normal metin" şeklinde tanımlanmış olması beklenir.
7. Atıflar ve notlar, sayfa altında dipnot sistemi ile verilmelidir.
8. Araştırma makalelerinin sonunda, metinde atıfta bulunulan eserlerin listesi (Kaynakça) verilmelidir.
9. Metin içerisinde zorunlu olmadıkça **bold** kullanımından kaçınılmalıdır.
10. Tablo, resim, grafik vb. eklerin bir numarası ve başlığı olmalıdır.
11. *AÜİF Dergisi*'nde, tam transliterasyon yöntemi uygulanmaktadır. Dergide transliterasyon sistemi uygulandığı için gerekli olmadığı durumlarda şapka kullanılmamalıdır. Fikri, mezhebi, beşeri, ilmi, dini, fiili, temsili vb. kelimeler, gramatik konumundan dolayı farklı anlamlara gelebildiği için bu kelimeler, gramatik konumu belirli olacak şekilde şapka kullanılarak yazılmalıdır.
Örnek: ... iki devlet arasında fiilî savaş durumu yaşanmaktadır.

ALINTILAMA SİSTEMİ

1. Metin içerisinde yapılan doğrudan alıntı pasajları çift tırnak içerisinde yerleştirilmelidir.
2. Doğrudan yapılan alıntı, nokta veya virgül ile bitiyorsa (bu alıntı çift tırnak içerisinde verileceği için) nokta tırnağın içerisinde olmalıdır ve dipnot numarası tırnağın dışında ve tırnağa bitişik olarak verilmelidir.
Örnek: *Metafizik* eserine "Bütün insanlar doğal olarak bilmek isterler."⁵ ifadesiyle başlar.
3. Doğrudan olmayıp dolaylı veya yorumsal şekilde yapılan alıntı çift tırnak içerisinde alınmaz. Dipnot numarası alıntı bitiminde kullanılan noktalama işaretinden sonra yer almalıdır.
Örnek: Taşköprüzâde, onu alim, fazıl, istikamet sahibi bir kimse olarak vasıflandırmaktadır.⁵
4. Doğrudan yapılan alıntılarda, orijinal eserdeki imla aynen muhafaza edilmelidir.
5. Doğrudan alıntılanan ifade orijinalinde transliterasyon alfabesiyle yazılmamışsa hiçbir değişiklik yapılmadan alınmalıdır. Transliterasyon nasıl yapılmış ise o şekilde muhafaza edilmeli, *AÜİFD*'nin transliterasyon sistemine çevrilmemelidir.
6. Alıntı yapılan metinlerdeki vurguların alıntı yapılan kaynağa mı alıntı yapan yazara mı ait olduğu belirtilmelidir.
7. Alıntı yapılan yazıda hatalı veya sorunlu olduğu düşünülen ifadelerden sonra buna işaret etmek amacıyla köşeli parantez içinde [*kezâ*] notu eklenmelidir. Hatalar düzeltilmemelidir.
Örnek: ... bu ibare, "çardırlar [*kezâ*] sahibi" olarak tercüme edilmiştir.
8. Alıntılanan pasajın bazı bölümlerinin aktarılması gerekli görülüyorsa bu kısım temsilen üç nokta konulur. Üç noktanın öncesinde ve sonrasında birer boşluk verilmelidir. Şayet cümle üç noktayla bitiyorsa bir boşluktan sonra cümleyi bitiren ilave bir nokta konmalıdır.
Örnek: "Kadîm varlığın halleri birbiriyle benzer olduğu için ... ." ⁵

9. Doğrudan yapılan alıntılar, eğer **dört** satırdan az yer işgal ediyorsa, metin içerisinde çift tırnak içerisinde verilmelidir. Söz konusu alıntı, metin içerisinde **dört** satır ve daha fazla yer kaplıyorsa, normal paragraf satırının **iki tab** içerisinde olacak şekilde sağa kaydırılmalıdır. Bu tür alıntılarda tırnak işareti kullanılmamalı, dipnot numarasına alıntının bitiminde yer verilmelidir.
10. Tercüme edilen bir pasajda, orijinal metinde yer almayan ve fakat anlamın doğru ifadesi için zorunlu görülen bir ekleme yapılmak istenirse bu ekleme köşeli parantez içerisinde [ ] verilmelidir.
11. Yabancı kelimelerin Türkçe karşılıkları, normal parantez ( ) içerisinde verilir.
Örnek: Arapça metinde geçen “tarîkay” (iki yol) kelimesinin...
12. Alıntı, çift tırnak içinde veriliyorsa ve bu alıntının içinde çift tırnaklı alıntı varsa alıntının içindeki alıntının çift tırnağı tek tırnağa dönüştürülmelidir. İndentasyonlu alıntılarda buna gerek yoktur.
13. Eğer cümle içinde doğrudan alıntı bir cümle varsa alıntılanan bu cümlenin sonunda bulunan nokta dışındaki işaretler muhafaza edilir.
Örnek: Kant'ın “Neyi bilebilirim?” şeklindeki sorusu ...

TARİH VERME SİSTEMİ

1. 19. yüzyıl öncesi tarihler hicri/miladi sisteme göre verilmelidir. 19. yüzyılın başından itibaren sadece miladi tarih yazılmalıdır.
2. Doğum ve ölüm tarihleri, sadece isimlerin ilk geçtiği yerde verilmelidir. Şahısların doğum tarihi bilgisi düşüncelerin tarihi seyrini takip etmek için gerekli olabilir. Bu durumda kesin veya kesine yakın olarak bilinen tarihler şu şekilde gösterilmelidir.
eṭ-Ṭaberī (224-310/839-923)
el-Buḥārī (194-256/810-870)
Talat Koçyiğit (1927-2011)
3. Ölüm tarihi kesin olarak biliniyorsa:
Ebū Ḥanīfe (ö. 150/767)
İbnu'l-‘Arabī (ö. 638/1240)
Mehmed Vehbi Efendi (ö. 1945)
4. Ölüm tarihi kesin olarak bilinmiyorsa:
el-Çağmīnī (ö. 618/1221?)
5. Hicri tarih miladi olarak tam bir yıla denk gelmiyorsa:
İbn ‘Abbās (ö. 68/687-88)
Cehm b. Şafvān (ö. 128/745-46)
6. Sadece doğum tarihi biliniyorsa veya şahıs hala hayatta ise:
Mehmed Said Hatiboğlu (d. 1933)
7. Vefat tarihi tam olarak bilinmiyorsa yüzyıl bilgisi verilebilir veya aktif olduğu bir tarih not edilebilir.
Ḥusām el-Kātī (8/14. yüzyıl)
Nūru’ş-Şirāzī (758/1357’de hayatta)
İbn Bezzāz el-Erdebīlī (ö. 759/1358’dan sonra)
8. Hükümdar, halife veya sultanların hükümlerlik süresi verilecekse:
Hz. Ebū Bekr (hs. 11-13/632-634)

KISALTMALAR

Aleyhisselam	as
Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi	AÜİF
<i>Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi</i>	<i>AÜİFD</i>
bakınız	bkz.
İbn/bin	b.
bint	bt.
basım yeri yok	Byy
cilt	c.
çeviren	çev.
çevirenin notu	çev. notu
derleyen	der.
dipnot	dn.
doğum	d. (sadece doğum yılı belirtildiğinde)
editör, editörler	ed.
Hazreti	Hz.
hükümrâlık süresi	hs.
karşılaştırınız	krş.
Milattan Önce	MÖ
Milattan Sonra	MS
<i>Milli Eğitim Bakanlığı İslam Ansiklopedisi</i>	<i>İA</i>
neşreden, neşir	nşr.
numara	no.
ölüm	ö. (sadece ölüm yılı belirtildiğinde)
radıyallahu anh/anha	ra
sallallahu aleyhi ve sellem	sav
sayfa	s.
sayfalar	ss.
sonnot	sn.
tahkik eden	tah.
tarihsiz	tsz.
<i>Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi</i>	<i>DİA</i>
varak	v.
Varaklar/varaktan varağa	vv.
ve benzeri	vb.
ve devamı	vd.
yayına hazırlayan	haz.
yayıncı yok	yy

Not: Yüzyıl kelimesi yy. şeklinde kısaltılmamalıdır. Yüzyıl belirtilirken Roma rakamı kullanılmamalıdır. Örnek: 18. yüzyıl

İNGİLİZCE KISALTMALAR

and others	et al.
circa, about, approximately	ca.
died	d.
Edition, editor, edited by	ed.
Editors	eds.
<i>Encyclopaedia of Islam</i> , First Edition	<i>EI</i> ¹
<i>Encyclopaedia of Islam</i> , Second Edition	<i>EI</i> ²
<i>Encyclopaedia of Islam</i> , Third Edition	<i>EI</i> ³
number	no.
no place; no publisher	n.p.
Page	p.
publication, publisher, published by	pub.
translated by, translator(s)	trans.
volume	vol.

TRANSLİTERASYON İLKELERİ

1. *AÜİF Dergisi*, transliterasyon sistemini etkin olarak kullanmaktadır. *Dergi*'nin kullandığı transliterasyon sistemi aşağıda verilmiştir.
2. Latin alfabesi dışında bir alfabe kullanan, Arapça ve Farsça gibi dillerde yazılan özel isimler, eser isimleri, ıstılahlar, doğrudan alıntılanan kelime grupları transliterasyona tabi tutulmalıdır.
3. Arap harfleriyle yazılan Türkçe metinlerden aktarılan ifadeler için transliterasyon sistemi kullanılmalıdır.
4. Arapça ve Farsça kökenli kelimeler Türkçede terim anlamı dışında yerleşmişse bu şekilde kullanıldığında transliterasyona ve italik yapmaya gerek yoktur. Aynı kelime terim anlamında kullanıldığında transliterasyon yapılır ve italik yazılır.
5. Arapça için aşağıda verilen transliterasyon cetveli geçerlidir; ancak diğer diller için, yaygın olarak kullanılan veya yazarın tercih ettiği bir transliterasyon sistemi kullanılabilir.
6. Arapçadaki sesler aslına uygun olarak yazılmalıdır. Örneğin Arapça ötre (*damme*) sesi u harfi ile gösterilir.
7. İsimlerdeki, *nisbe* ve lakaplardaki *el-* takısı metin içinde ve dipnotlarda her zaman muhafaza edilmelidir. *el-* takısının e'si cümle başında gelmediği takdirde küçük yazılmalıdır.

el-Buḥārī

el-Cāḥiẓ

Ebū Ca'fer en-Nehḥās

el-Ḥāsen el-Baṣrī

Cümle başında *el-* takısının e'si büyük yazılır:

... tartışma konusudur. El-Ḥaṭīb bu değerlendirmelere Ebū Ḥanīfe biyografisinde yer verir.

8. İngilizce özetlerin yazımında ve İngilizce makalelerde translitere edilecek ifadeler için [IJMES Transliterasyon Rehberi](#)'nin ilkeleri takip edilmelidir.

NELER TRANSLİTERE EDİLİR?

1. Şahıs isimleri (italik yazılmaz)
‘Ā’iše bt. Ebī Bekr
Ebū Muslim el-Ḥurāsānī
Taškōprīzāde Aḥmed Efendi

Taḳıyyuddīn es-Subkī
el-Ḥaṭīb el-Baġdādī
İbn Ḥallikān
İbn Ṭulūn
Ebū ‘Alī İbn Sīnā
Ummu’d-Derdā’
İbnu’s-Şalāḥ
İbn ‘Abdilberr
ez-Zubeyr b. el-‘Avvām
Ebū Ḥāmid el-Ġazālī
Sa’duddīn et-Teftāzānī
Faḥruddīn er-Rāzī

2. Kabile, kurum, şirket, organizasyon, okul, yayınevi, örgüt vs. isimleri (italik yazılmaz; bağlaç ve edatlar dışında bütün kelimeler büyük harfle başlar)

Benū Temīm
Mecma‘u’l-Luġati’l-‘Arabiyye bi-Dimeşq
Dāru’l-Ġarbi’l-İslāmī
Cāmi‘atu’l-Ezher
Dāru’l-Āfāki’l-Cedīde

3. Türkçede yaygın olarak bilinmeyen yerleşim yer isimleri (italik yazılmaz)

Demāmīn
İstaḥr
‘Uneyze

Fakat Türkçede yaygın olarak kullanılan yer isimleri yerleştiği şekilde yazılır:

Kahire
Beyrut
Baġdat
Filistin
Hicaz
Maveraünnehir
Horasan
Mısır
Fas

Türkçeye yerleşmiş isimler bir ibarenin içinde olduğunda veya kaynakçada basım yeri olarak yer aldığındaki translitere edilir:

Cāmi‘atu’l-Ķāhira
Beyrūt: Dāru’l-‘Ālemiyye

4. Dağ, tepe, ova, çöl, nehir, deniz, göl vs. gibi coğrafi isimler (italik yazılmaz)

er-Rub‘u’l-Ḥālī
Cebelu’n-Nebī Şu‘ayb

Fakat Türkçeye yerleşmiş isimler yerleştiği şekilde yazılır:

Nil
Fırat
Kızıldeniz

5. Kitap isimleri (italik yazılır; bağlaç ve edatlar dışında bütün kelimeler büyük harfle başlar)

Kitābu’l-Berara ve’l-‘Akaḳa
Şerḫu Kitābi’s-Siyeri’l-Kebīr

Dīvānu'l-Mutenebbī
el-Kāmil fī'l-İstikṣā'
Keşfu'z-Zunūn 'an Esāmī'l-Kutub ve'l-Funūn
Risāle fī'l-Ḥubb
Hāşiye 'alā Keşşāfi'z-Zemaḥşerī
Şerḥu Dībāceti'l-Miṣbāḥ
ed-Durratu'l-Beydā'
er-Radd 'alā Siyeri'l-Evzā'ī
eş-Şakā'ıku'n-Nu'māniyye

6. Dergi, gazete adları (italik yazılır)

Yarmūk li'l-Meskūkāt
el-Menār
eş-Şarku'l-Evsat
el-Muslimūn

Fakat makale, ansiklopedi maddesi, tez adları italik yazılmaz; tırnak içinde verilir:

"el-'Alākātu't-Ticāriyye beyne Mekke ve'-Ş-Şām"

7. Makalenin bağlamına göre teknik terim olarak kabul edilen kelimeler (italik yazılır)

ma'dūm
fenā'
ḥurūfu'l-cerr
ta'tīl
tefvīd
taḥyīl
mutābi'
şudūr
ricāl
ḥalku'l-Ḳur'ān

Bu kelimeler Türkçeye terim anlamı dışında yerleştirse, bu şekilde kullanıldığında transliterasyona ve italik yapmaya gerek yoktur.

Örnek: "Kitabının bir bölümünü bu konuya tahsis etmiş." "Ayet hadisle *taḥşiş* edilemez."

8. Kaynak dilde verilmesi uygun görülen kelimeler, cümleler ve uzun alıntılar (italik yazılır)

Alıntılarının tercümesi her zaman verilmelidir. Aynı alıntının tekrarında tercümeye gerek yoktur.

aḥkāmu cumleti's-şile (sıla cümlesinin hükümleri)
lā hicrate ba'de'l-feth ([Mekke'nin] fethinden sonra hicret yoktur)

9. Türkçeye tercüme edilen kelime veya ifadenin orijinali parantez içinde verilebilir (italik yazılır)

insan-biçimci Tanrı anlayışı (*et-teşbih ve't-tecsim*)
bir halde eyleme başlama hali (*ḥālu's-şurū'*)

TRANSLİTERASYON CETVELİ

Arapça Harfler	Latin Harfleri (Türkçe)	Latin Harfleri (İngilizce)
ء	'	'
ب	B/b	B/b
ت	T/t	T/t
ث	S/s	Th/th
ج	C/c	J/j
ح	H/h	H/h
خ	H/h	Kh/kh
د	D/d	D/d
ذ	Z/z	Dh/dh
ر	R/r	R/r
ز	Z/z	Z/z
س	S/s	S/s
ش	Ş/ş	Sh/sh
ص	Ş/ş	Ş/ş
ض	Ḍ/ḍ	Ḍ/ḍ
ط	Ṭ/ṭ	Ṭ/ṭ
ظ	Z/z	Z/z
ع	'	'
غ	Ġ/ġ	Gh/gh
ف	F/f	F/f
ق	Q/q	Q/q
ك	K/k	K/k
ل	L/l	L/l
م	M/m	M/m
ن	N/n	N/n
ه	H/h	H/h
و	V/v	W/w
ي	Y/y	Y/y
ا	A/a	A/a
ا	U/u	U/u
ا	İ/i	I/i
ا...	Ā/ā	Ā/ā
و...	Ū/ū	Ū/ū
ي...	Ī/ī	Ī/ī

DİPNOT VE KAYNAKÇA SİSTEMİNE DAİR GENEL HUSUSLAR

DİPNOT

1. Dipnot ve kaynakçada endnote, zotero gibi yazılımlar kullanıldıysa bunların word'e aktarımında, program ve word arasındaki veri taşımında köprü özelliği kaldırılmalıdır.
2. Atıflar ve notlar, sayfa altında dipnot sistemi ile verilir.
3. Atıflarda, a.g.e., a.g.m., a. mlf., a.y. vb. kısaltmalar kullanılmaz.
4. Dipnotta birden fazla esere atıfta bulunulacaksa her bir esere ait bilgi sona erdiğinde, diğer esere dair bilgiye başlamadan önce noktalı virgül (;) kullanılmalıdır.
5. Dipnotlarda ilk atıflar dahil olmak üzere eserlerin yayın yeri, yayınevi, basım tarihi gibi bilgileri yazılmaz; bu bilgiler kaynakçada verilir.
6. Dipnotlarda eserlerin kaçınıcı baskı olduğu yazılmaz; bu bilgiler kaynakçada verilir.
7. Dipnotlarda müellif ismi Ad Soyad sırasıyla yazılmalıdır.
8. Dipnotlarda İslam literatüründeki müellif isimleri meşhur kısa formlarıyla yazılır.
Örnek: Diyâ'uddîn İbnu'l-Eşîr,
9. Bir eserin ikiden daha fazla yazarı varsa dipnot atıflarında ilk isim verilmeli, kalan isimlerin yerine "ve diğerleri" yazılmalıdır. Ancak kaynakçada bütün isimler açıkça yazılmalıdır.
10. Kaynakçası olmayan yazı türlerinde (Araştırma Notu, Bilimsel Toplantı Değerlendirmesi, Eser Değerlendirmesi vb.) kaynakçada yer alması gereken bilgiler dipnotlarda verilmelidir.
11. Atıfta bulunan eserlerde aynı yazarın isminin farklı yazıldığı durumlarda dipnotlarda bu farklılık muhafaza edilir. Fakat kaynakçada aynı yazarın kullanılan bütün eserleri standart bir isim altında toplanır.
Örnek: el-Gazzali, Alghazali, al-Ghazzâlî, Ghazali, Gazâlî gibi kullanımlar "el-Ğazâlî, Ebû Hâmid Muḥammed b. Muḥammed" altında toplanır.
12. Atıfta bulunan eser isimleri başlık sayfasından alınmalıdır. Başlık sayfası mevcut olan bir eserin ismi, eserin kapağından, kılıfından, jenerik sayfasından ve sırtından alınmaz. Latin alfabesiyle yazılmış matbu eser isimlerinin yazımında başlık sayfasında yer alan imla muhafaza edilmelidir.
13. Her bir dipnotun ve kaynakça maddesinin sonuna nokta konulmalıdır.
14. Kur'an'dan yapılan alıntılarda ayet tercümelere makale yazarının kendisine ait ise veya belli bir meal ve meallerden istifade ediliyorsa bu durum açıkça belirtilmelidir. Meal(ler)in bibliyografik kaydı kaynakçaya eklenmelidir.
15. Ayet atıfları şu şekilde verilmelidir:
7/el-A'râf:160.
63/el-Munâfikûn:9.
16. Kitab-ı Mukaddes atıfları şu şekilde verilmelidir:
İşaya, 5:18-20.
17. Hadis kaynaklarına referans verilirken cilt ve sayfa numarası yanında hadis numarası da verilmelidir. Müellifin tam adı ve eserin basım bilgileri ise kaynakçada verilmelidir.
Örnek: İbn Hânbel, *el-Musned*, 2:275 (no. 7700).
Kutub-i Sitte'ye verilen referanslarda *kitâb* ismi ve *bâb* numarası verilmeli, bunu hadis numarası takip etmelidir.
el-Buḥârî, eṣ-Şalât, 4 (no. 358).
Muslim, el-Mesâcid, 97 (no. 1288).

Not: Sadece *Concordance*'a ya da *Şamile* (Shamela) gibi elektronik arama programlarına atıf yapılmamalı, bu kaynaklarda bulunan hadislerin geçtiği kitaplar bizzat görülmeli veya pdf formatındaki baskılarda hadis yeri tespit edilip ilgili yerlere referans verilmelidir.

KAYNAKÇA

1. Araştırma makalelerinin sonunda, metinde atıfta bulunulan eserlerin listesi (Kaynakça) verilmelidir.
2. Arapça ve Farsça makalelerin kaynakçası hem Arap harfleriyle verilmelidir hem de bu kaynakça *AÜİFD*'nin takip ettiği sisteme göre Türkçeye translitere edilmelidir.
3. Aynı yazarın birden fazla eseri varsa, ikinci ve sonraki eserlerde yazarın ismi tekrar yazılmalıdır.
4. Eğer bir eserin birden fazla yazarı veya editörü varsa, Kaynakça listesi oluşturulurken ilk isim "Soyad, Ad" şeklinde, diğer isimler ise "Ad Soyad" sırasıyla verilmelidir.
5. Kaynakçada kısaltma kullanılmamalı ve kaynak isimleri açık yazılmalıdır; şayet istenirse, ardından parantez içerisinde kısa ad yazılabilir.
Örnek: *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi (DİA)*
6. Çok ciltli kitapların toplam cilt sayısı belirtilecekse, bu bilgi eser adından hemen sonra şu şekilde verilmelidir.
Örnek: el-Ḥalîl b. Aḥmed el-Ferâhîdî. *Kitâbu'l-'Ayn*. Tah. 'Abdulḥamîd Hindâvî. 4 c. Beyrût: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 2003.
7. Arapça özel isimlerde *el-* takısı varsa, alfabetik sıralamada bu takıdan sonraki harf esas alınır.
8. Basım yeri olarak şehir adı kullanılır. Kitabın üzerinde basım yeri bilgisi yoksa fakat hangi şehirde basıldığı kesin olarak biliniyorsa şehir adı köşeli parantez içinde verilmelidir. Şehir bilgisi bulunmadığı durumlarda ülke adı yine köşeli parantez içinde yazılmalıdır.
[Ankara]: Yayıncı, Tarih.
[Türkiye]: Yayıncı, Tarih.
9. Basım yeri olarak birden fazla şehrin adı verildiğinde ilk sıradaki şehir bilgisi verilir.
10. Basım yeri olan şehrin farklı bir şehir ile karıştırılma ihtimali olduğunda eyalet, ülke bilgisi eklenebilir.
Örnek: Cambridge, MA: Harvard University Press, 2018.
11. Basım yeri, yayıncı ve basım tarihi bilgilerinin eksik olması durumunda kısaltmalar kullanılmalıdır.
Byy: yy, tsz.
Ankara: yy, 2019.
Byy: İşrak Matbaası, 1910.
Ankara: Ulus Matbaası, tsz.
12. Müellif hangi ismiyle, künyesiyle veya lakabıyla meşhursa, kaynakçada o isim öncelenecek sıralanmalıdır.
el-Buḥârî, Muḥammed b. İsmâ'îl.
el-Câḥîz, Ebû 'Uşmân 'Amr b. Baḥr.
Ebû Dâvûd Suleymân b. el-Eş'âş es-Sicistânî.
İbn Nuceym, Zeynuddîn b. İbrâhîm el-Mışrî.
İbn Teymiyye, Taḳıyyuddîn Aḥmed b. 'Abdilḥalîm.
et-Tirmizî, Ebû 'İsâ Muḥammed b. 'İsâ.
Kemâlpâşâzâde, Şemsuddîn Aḥmed b. Suleymân.

DİPNOT VE KAYNAKÇA SİSTEMİ

1. KİTAP

İlk dipnot:

1. Tayyib Okiç, *Bazı Hadis Meseleleri Üzerinde Tetkikler*, 11. (veya 11-12).
2. Talat Koçyiğit ve İsmail Cerrahoğlu, *Kur'an-ı Kerim Meal ve Tefsiri*, 1:105.
3. el-Şaşallānī, *el-Mevāhibu'l-Leduniyye bi'l-Minehi'l-Muhammediyye*, 1:391.
4. Neal Robinson, *Discovering the Qur'an: A Contemporary Approach to a Veiled Text*, 70-71.
5. İbrahim Sarıçam ve diğeri, *İngiliz ve Alman Oryantalistlerin Hz. Muhammed Tasavvuru*, 198.

Sonraki dipnotlar:

1. Okiç, *Bazı Hadis Meseleleri*, 11. (veya 11-12).
2. Koçyiğit ve Cerrahoğlu, *Kur'an-ı Kerim Meal ve Tefsiri*, 1:105.
3. el-Şaşallānī, *el-Mevāhibu'l-Leduniyye*, 1:391.
4. Robinson, *Discovering the Qur'an*, 70-71.
5. Sarıçam ve diğeri, *İngiliz ve Alman Oryantalistlerin Hz. Muhammed Tasavvuru*, 198.

Kaynakça:

1. Okiç, M. Tayyib. *Bazı Hadis Meseleleri Üzerinde Tetkikler*. İstanbul: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, 1959.
2. Koçyiğit, Talat ve İsmail Cerrahoğlu. *Kur'an-ı Kerim Meal ve Tefsiri*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı, 1984.
3. el-Şaşallānī, Ahmed b. Muhammed. *el-Mevāhibu'l-Leduniyye bi'l-Minehi'l-Muhammediyye*. Tah. Şālih Ahmed eş-Şāmī. 4 c. Beyrūt: el-Mektebetu'l-İslāmiyye, 1991.
4. Robinson, Neal. *Discovering the Qur'an: A Contemporary Approach to a Veiled Text*. Londra: SCM Press, 2003.
5. Sarıçam, İbrahim, Mehmet Özdemir ve Seyfettin Erşahin. *İngiliz ve Alman Oryantalistlerin Hz. Muhammed Tasavvuru*. Ankara: Nobel, 2011.

2. TERCÜME KİTAP

İlk dipnot:

De Lacy O'Leary, *İslâm Düşüncesi ve Tarihteki Yeri*, 72.

Sonraki dipnotlar:

O'Leary, *İslâm Düşüncesi ve Tarihteki Yeri*, 72.

Kaynakça:

O'Leary, De Lacy. *İslâm Düşüncesi ve Tarihteki Yeri*. Çev. Hüseyin Yurdaydın ve Yaşar Kutluay. 2. baskı. Ankara: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, 1971.

3. KİTAP BÖLÜMÜ

İlk dipnot:

İsmail Hakkı Ünal, "Sünnet ve Şiddet," 260.

Sonraki dipnotlar:

Ünal, "Sünnet ve Şiddet," 260.

Kaynakça:

Ünal, İsmail Hakkı. "Sünnet ve Şiddet." *Şiddet Karşında İslam*, ed. Bünyamin Erul, içinde 249-288. Ankara: DİB Yayınları, 2015.

4. DERLEME KİTAP İÇİNDE TERCÜME BÖLÜM

İlk dipnot:

1. Muhammed Hamidullah, "Serahsî'nin Devletler Umumi Hukukundaki Hissesi," 16-17.
2. Wilferd F. Madelung, "Maturidiliğin Yayılışı ve Türkler," 306.

Sonraki dipnotlar:

1. Hamidullah, "Serahsî'nin Devletler Umumi Hukukundaki Hissesi," 16-17.
2. Madelung, "Maturidiliğin Yayılışı ve Türkler," 306.

Kaynakça:

1. Hamidullah, Muhammed. "Serahsî'nin Devletler Umumi Hukukundaki Hissesi." Çev. Salih Tuğ. 900. *Ölüm Yıldönümü Münasebetiyle Büyük İslâm Hukukcusu Şemsu'l-E'imme es-Serahsi Armağanı* içinde, 15-25. Ankara: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, 1965.
2. Madelung, Wilferd. "Maturidiliğin Yayılışı ve Türkler." Çev. Muzaffer Tan. *İmam Mâturîdî ve Maturidilik*, haz. Sönmez Kutlu, içinde 305-368. Ankara: Kitâbiyât, 2003.

5. TAHKİK EDİLMİŞ ESER

İlk dipnot:

Mūsā b. Meymūn, *Delāletu'l-Hā'irîn*, 3:12, 402.

Sonraki dipnotlar:

Mūsā b. Meymūn, *Delāletu'l-Hā'irîn*, 3:12, 402.

Kaynakça:

Mūsā b. Meymūn, Ebū 'İmrān Mūsā b. 'Ubeydillāh el-Çurtubî. *Delāletu'l-Hā'irîn*. Tah. Hüseyin Atay. Ankara: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, 1974.

6. DERGİ MAKALESİ

İlk dipnot:

Duran Ekizer, "Hz. Peygamber'in Üslubunda Mecazi Anlatım: Muslim'in *el-Cāmi'u's-Şaḥīḥ*'inde Yer Alan İmanla İlgili Bazı Hadisler Özelinde Bir Tahlil," 204-205.

Sonraki dipnotlar:

Ekizer, "Hz. Peygamber'in Üslubunda Mecazi Anlatım," 204-205.

Kaynakça:

Ekizer, Duran. "Hz. Peygamber'in Üslubunda Mecazi Anlatım: Muslim'in *el-Cāmi'u's-Şaḥīḥ*'inde Yer Alan İmanla İlgili Bazı Hadisler Özelinde Bir Tahlil." *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 59:1 (2018): 203-220.

7. TERCÜME MAKALE

İlk dipnot:

William Lane Craig, "Büyük Patlama ve Ötesi," 167.

Sonraki dipnotlar:

Craig, "Büyük Patlama ve Ötesi," 167.

Kaynakça:

Craig, William Lane. "Büyük Patlama ve Ötesi." Çev. Fehrullah Terkan. *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 50:1 (2009): 165-178.

8. ANSİKLOPEDİ MADDESİ

İlk dipnot:

1. Ethem Ruhi Fığlalı, "Abdülkâhir el-BaĖdâdî," *DİA*, 1:245.
2. *DİA*, "Abbas," *DİA*, 1:16.

Sonraki dipnotlar:

1. Fığlalı, "Abdülkâhir el-BaĖdâdî," *DİA*, 1:245.
2. *DİA*, "Abbas," *DİA*, 1:16.

Kaynakça:

1. Fığlalı, Ethem Ruhi. "Abdülkâhir el-BaĖdâdî." *DİA*, 1:245-247.
2. *DİA*, "Abbas," *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi (DİA)*, 1:16-17.

9. TEZLER

İlk dipnot:

İbrahim Fidan, "Arap Şairlerden İbnu'n-Nakîb ve Şiiri," (doktora tezi), 35.

Sonraki dipnotlar:

Fidan, "Arap Şairlerden İbnu'n-Nakîb ve Şiiri," 35.

Kaynakça:

Fidan, İbrahim. "Arap Şairlerden İbnu'n-Nakîb ve Şiiri." Doktora Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya, 2014.

10. ELYAZMALARI

İlk dipnot:

1. Ebü İsmâ'îl el-Heravî, *Zemmu'l-Kelâm*, v. 40a.
2. Zeyrekzâde Emrullâh MeĖmed Efendi, *Ta'likât 'alâ'l-Eşbâh ve'n-Nezâ'ir*, vv. 1b-2b.

Sonraki dipnotlar:

1. el-Heravî, *Zemmu'l-Kelâm*, v. 40a.
2. Zeyrekzâde, *Ta'likât 'alâ'l-Eşbâh ve'n-Nezâ'ir*, vv. 1b-2b.

Kaynakça:

1. el-Heravî, Ebü İsmâ'îl 'Abdullâh b. MuĖammed el-Enşârî. *Zemmu'l-Kelâm*. Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Kütüphanesi Yazma Eserler, no. 7614, 277.
2. Zeyrekzâde, Emrullâh MeĖmed Efendi. *Ta'likât 'alâ'l-Eşbâh ve'n-Nezâ'ir*. Süleymaniye Kütüphanesi-Nafiz Paşa, no. 255, 1-103.

11. İNTERNET ATIFLARI

İlk dipnot:

"Tarihçe," Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi,
http://www.divinity.ankara.edu.tr/?page_id=101 (09.09.2019).

Sonraki dipnotlar:

"Tarihçe."

Kaynakça:

"Tarihçe." Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi.
http://www.divinity.ankara.edu.tr/?page_id=101 (09.09.2019).

ESER DEĞERLENDİRME YAZILARI İLE İLGİLİ HUSUSLAR

1. *AÜİFD*'nin Eser Değerlendirme bölümünde İslami, dini ve felsefi konularda yazılmış akademik telif ve tercüme kitapların, makalelerin, dergi ve ansiklopedilerin, konferans ve bilimsel toplantıların, elektronik kaynakların, akademik muhtevalı web sayfalarının, belgesel ve filmlerin tanıtım, değerlendirme ve tenkidi yayımlanır.
2. *AÜİFD* Eser Değerlendirme bölümü her çeşit düşünce ve yaklaşıma açıktır. Akademik standartlara uygun şekilde yazıldığı sürece tenkit yazarının inanç ve düşünceleri ve eleştiri noktaları yazının yayımlanmasına mani teşkil etmez.
3. Eser değerlendirmelerinin dili Türkçe ya da İngilizce olmalıdır.
4. Tenkidi yapılan eserin son 5 yıl içinde yayımlanmış olması beklenir; fakat yayımlanmamış veya 5 yıldan daha uzun süre önce yayımlanmış bir esere dair yazılan tenkit de değerlendirmeye alınabilir.
5. Belirtilen özel kurallar dışında değerlendirmeler *AÜİFD*'ye gönderilen diğer yazılarla aynı format ve özelliklere sahip olmalıdır.
6. Yayımlanmış bir esere yazım ya da yayın aşamasında bir şekilde katkıda bulunmuş kişilerin (mesela, bir tezin danışmanı ve tez jürisinde olanlar, tezin veya kitabın giriş kısmında kitaba katkılarından dolayı kendisine teşekkür edilen kişiler gibi) söz konusu eser hakkında yazacağı tanıtım ve tenkit yazısı değerlendirmeye alınmaz.
7. Eğer bir eser detaylı ve uzun bir değerlendirmeye tabi tutulacaksa, ilgili yazı makale formatında yazılmalıdır. Bu uzun tenkit yazıları eser tenkidi bölümünde yayınlanır. Fakat bir eserin tenkidi vesilesiyle bir konu detaylı bir şekilde tartışılıyorsa yazar, makalesinin hakemli telif makaleler bölümü için değerlendirilmesini talep edebilir.
8. Tenkidi yazılan çalışmanın yazarı, eğer isterse, eserine yönelik yapılan değerlendirmelere cevap verebilir. Cevap yazısı tenkit yazısının tabi olduğu akademik dil ve üsluba sahip olmak durumundadır. İlgili şartları taşıyan cevap yazısı, Yayın Kurulu'nun değerlendirmesi sonucunda onay aldığı takdirde, çıkacak olan ilk sayıda Eser Değerlendirme bölümünün sonunda yayınlanır.
9. Tenkitlerde akademik bir dil ve üslup kullanılmalıdır. Hakaret edici, küçümseyici, alay edici, suçlayıcı ifadeler yer verilmemelidir. Yazılarda gereksiz eleştiri veya övmeye yer verilmemelidir.
10. Kitap tenkitleri, eserin arka kapağından, önsöz veya sonuç bölümlerinden ya da içindekilerden kolayca elde edilecek bilgilerden oluşmamalıdır. Yazı kitabın bölümlerinin özeti olmamalıdır. Aksine tenkitte kitabın tezleri, yapısı ve üslubu eleştirel gözle değerlendirilmeli ve alanındaki bilimsel birikime katkısı tartışılmalıdır.
11. Özellikle yazılı eserlerin tenkidinde şu hususlar dikkate alınmalıdır:
  - Yazarın tezinin ikna ediciliği, orijinalliği ve teorik çerçevesi
  - Yazarın sunumunun tutarlılığı, açıklığı ve argümanlarının takip edilebilirliği
  - Eserin bilimsel yeterliliği ve alanına katkısı
  - Kitabın organizasyonu, bölüm ve alt bölüm düzeni vs.
  - Kullanılan kaynakların kitabın amacına uygunluğu ve yeterliliği
  - Kitabın hangi okuyucu kitlesine tavsiye edilip edilmediği; eğer edildiyse, eserin kimler için yazıldığı ve yazarın hedef kitlesi için başarılı bir yöntem takip edip etmediği
  - Notların ve bibliyografyanın yerinde, faydalı ve açık bir şekilde kullanılıp kullanılmadığı
  - Harita, resim ve tabloların yerinde, gerekli ve yeterli şekilde kullanılıp kullanılmadığı
  - Eserin bibliyografyasının, indeksinin düzgün ve eksiksiz bir şekilde hazırlanıp hazırlanmadığı
  - Kitabın fiziksel yapısı ve formatının düzgünlüğü ve hedef kitleye uygunluğu
  - Kitabın dikkatli bir şekilde yayına hazırlanıp hazırlanmadığı

12. Eser değerlendirmesinin başında eserin bilgileri şu şekilde verilmelidir:

Mehmet Kalaycı. *Tarihsel Süreçte Eşarilik Maturidilik İlişkisi*. 3. baskı. Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2019. 384 s. ISBN: 978-9944-162-70-8

Andreas Kaplony & Michael Marx (ed.). *Qur'ân Quotations Preserved on Papyrus Documents, 7th – 10th Centuries And The Problem of Carbon Dating Early Qur'āns*. Leiden & Boston: Brill, 2019. XVI+247 s. ISBN: 978-90-04-35891-1

Birden çok cildi olan bir eserin veya çevirinin değerlendirilmesi yapılırken ise eser bilgileri şu şekilde verilir:

İbn Hazm. *el-Fasl: Dinler ve Mezhepler Tarihi*. Çev. Halil İbrahim Bulut. 1. baskı. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları, 2017. 3 c. ISBN (takım): 978-975-17-3906-3

13. Tenkidi yazılan kitaba verilecek referanslar metin içinde parantez içi verilmelidir:

... dile getirmektedir (s. 323).

... beyan eder (ss. 10-11).

... yer verir (c. 1, s. 207).

14. Doğrudan yapılan alıntılar çift tırnak içinde verilmeli ve bu alıntılarda tenkidi yapılan eserdeki imla ve transliterasyon korunmalıdır. Bunun dışında imla ve transliterasyonda *AÜİFD*'nin kuralları takip edilmelidir.